

**Силабус
освітнього компоненту ОК 17**

Митні операції

Назва дисципліни:	Митні операції
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврського)
Галузь знань:	27 Транспорт
Спеціальність:	275.03 – Транспортні технології
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1432
Рік навчання:	2
Семестр:	3 (осінній)
Обсяг освітнього компоненту	5 кредитів (150 годин)
Форма підсумкового контролю	екзамен
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	Транспортні технології
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Орда Олександра Олександрівна, к.т.н., доцент
Контактний телефон:	(050)-28-28-082
E-mail:	ordaoleksandra@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців сучасного мислення на основі оволодіння знаннями та здатністю розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми щодо митного регулювання, митного оформлення товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, етапів здійснення митного контролю, митного оформлення товарів і транспортних засобів із застосуванням вантажної митної декларації та особливостей проведення контрольних операцій на кожному етапі.

Предмет: методи митно-тарифного та нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності; порядок митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України; особливості митних режимів, що застосовуються при митному оформленні товарів і транспортних засобів; порядок нарахування податків та зборів при митному оформленні товарів та транспортних засобів; методика визначення митної вартості імпортованих товарів та процедура контролю правильності визначення митної вартості товарів, документи, що підтверджують митну вартість товарів.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- оволодіння єдиними теоретико-методологічними основами митних операцій;
- знання та розуміння проведення митних операцій під час організації перевезення вантажів і пасажирів в міжнародному сполученні;
- формування навичок з удосконалення і розвитку процедури митного оформлення та митного контролю.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

ОК 2. Транспортне право, ОК 14. Загальний курс транспорту.

Компетентності, яких набуває здобувач:**Загальні компетентності:**

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК3. Здатність організовувати та управляти перевезенням вантажів (за видами транспорту).

ФК9. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні та екологічні складові організації перевезень.

ФК12. Здатність організовувати міжнародні перевезення.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

РН-19. Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.

РН-22. Організовувати міжнародні перевезення. Застосовувати методи оформлення митної документації. Використання методів митного контролю.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК. Митна справа в Україні	2	1
	ПР. Вивчення змісту митного кодексу, як основного документу регулювання митної діяльності	3	-
	СР. Валютний контроль за експортними та імпорними операціями. Роль та місце митних органів у системі валютного контролю	3	5
2	ЛК. Система державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні та роль митного регулювання в цій системі	2	-
	СР. Визначення принципів формування загального рівня тарифних ставок. Урахування вимог СОТ та інших міжнародних і регіональних організацій при формуванні митної політики	3	6
3	ЛК. Митний контроль	2	1
	ПР. Митне оформлення валюти та супровідного багажу громадян	4	-
	СР. Технічні засоби митного контролю. Механізм здійснення митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів із застосуванням вантажної митної декларації.	3	6
4	ЛК. Митне оформлення	2	1
	ПР. Митні збори	2	-
	СР. Визначення особливостей митного оформлення товарів і транспортних засобів відповідно до заявлених митних режимів із застосуванням вантажної митної декларації	3	6
5	ЛК. Переміщення товарів і предметів через митний кордон	2	-
	СР. Митний режим як засіб визначення статусу товарів, що переміщуються через митний кордон, і передумова застосування до них процедур митного контролю. Декларування гуманітарних вантажів: види контролю та умови їх здійснення	3	7
6	ЛК. Митні платежі	2	1
	ПР. Визначення суми митних платежів	4	2
	СР. Визначення економічної природи мита та його функцій. Антидемпінгове мито в українському законодавстві	3	6

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
7	ЛК. Визначення митної вартості товарів	2	1
	ПР. Міжнародні правила зовнішньої торгівлі Інкотермс	2	-
	ПР. Визначення митної вартості товару	4	-
	СР. Визначення поняття митної вартості як передумови застосування тарифних заходів регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання	3	6
8	ЛК. Митна статистика	2	-
	ПР. Формування та аналіз бази даних зовнішньої торгівлі України по роках	4	-
	СР. Законодавча регламентація митної справи в Україні. Конвенція про процедуру спільного транзиту	3	7
9	ЛК. Документація при переміщенні товарів та інших предметів через митний кордон України. Міжнародні поштові відправлення	2	-
	СР. Митний контроль і митне оформлення товарів відповідно до заявлених режимів із застосуванням вантажної митної декларації	3	7
10	ЛК. Правове регулювання перевезення, зберігання та розпорядження товарами, що перебувають під митним контролем	2	1
	ПР. Нарахування єдиного митного збору в пунктах пропуску	2	-
	СР. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні: зміст, напрямки регулювання, інструменти. Митно-тарифна політика України на сучасному етапі. Приховані методи протекціонізму	3	7
11	ЛК. Методи нетарифного регулювання	2	-
	ПР. Визначення коду товарів згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності України (УКТЗЕД)	2	-
	СР. Сутність поняття, зміст і мета митного регулювання	3	7
12	ЛК. Міжнародні договори	2	-
	СР. Законодавство у сфері регулювання зовнішньоторговельних договорів. Міжнародна торгова палата.	4	8
13	ЛК. Оцінка економічної ефективності проведення зовнішньоекономічних операцій	2	-
	ПР. Визначення економічної ефективності зовнішньоекономічних договорів за співвідношенням цін	3	-
	СР. Нормативні документи, які регулюють відповідальність суб'єктів господарювання у галузі ЗЕД. Податковий конфлікт та податковий спор в сфері справляння митних платежів	4	8
14	ЛК. Основні види порушень митного законодавства	2	-
	СР. Державне регулювання операцій з давальницькою сировиною: зміст, мотиви, технологія	4	8
15	ЛК. Контрабанда	2	-
	ПР. Оформлення транспортного засобу індивідуального користування	2	-
	СР. Діяльність митних органів в контексті державної стратегії управління зовнішньоекономічною діяльністю	4	8
16	ЛК. Внутрішня служба митних органів	2	-
	СР. Компетенції регіональних митниць. Застосування фізичної сили, спеціальних засобів та зброї посадовими особами митної служби України	4	8

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
Підготовка та складання екзамену		30	30
Разом	ЛК	32	6
	ПР	32	4
	СР	56	110
	Екзамен	30	30
Загальна кількість годин		150	150

Індивідуальне навчально-дослідне завдання: -

Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
- 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;
- 3.2 інтерактивні (нетрадиційні): тренінги, семінари-дискусії, метод мозкової атаки.

Система оцінювання та вимоги (форма підсумкового контролю – екзамен):

Поточна успішність

1. Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою 100-бальної шкали згідно зі [СТВНЗ 90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти»](#). Результати оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти заносяться у журнал обліку академічної успішності. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. При оцінюванні використовується накопичувальна система. До загальної оцінки входять форми контролю, що представлені в таблиці 2.

Таблиця 2 – Структура оцінки в семестрі (форма підсумкового контролю – екзамен)

Форма контролю	Кількість балів
Поточний контроль теоретичної частини курсу	20
Поточний контроль практичної частини курсу	20
Тестовий підсумковий контроль теоретичного курсу	60
Додаткові бали за активну наукову роботу за профілем дисципліни	Додатково, згідно їх значимості
Разом	100

1.1. Лекційні заняття оцінюються шляхом усного опитування.

Поточний контроль теоретичної частини курсу (0-20 балів):

- опитування або проведення поточного контролю у вигляді тестових або контрольних завдань (0-5 балів);
- розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами поточного контролю теоретичної частини курсу, наведений у таблиці 3.

Таблиця 3 - Якісні критерії оцінки результатів навчання теоретичної підготовки

Складова поточної оцінки теоретичної підготовки	Кількість балів за кожний поточний контроль				
	«5»	«4»	«3»	«2»	«0»
Поточне опитування по кожній темі лекції	Відповідь на питання повна, конкретна, містить методику визначення показників, класифікацію та відрізняється творчим підходом	Відповідь на питання вірна але надана не в повному обсязі, при цьому здобувач вільно володіє термінологією та методикою	Відповіді на питання надані частково але в коректній формі, при цьому здобувач володіє основними поняттями та методикою	Відповіді мають неточності, розкрита лише основна суть питань але здобувач володіє базовою термінологією та основами методики	Відповіді відсутні або здобувач не володіє базовою термінологією та основами методики

Загальна оцінка за поточний контроль теоретичної частини курсу проводиться шляхом визначення середньозваженої кількості балів за формулою:

$$K_3^{\text{л}} = 20 \frac{\sum_{i=1}^{N_{\text{л}}} K_i^{\text{л}}}{11N_{\text{л}}}$$

де $K_3^{\text{л}}$ – оцінка успішності за результатами поточного контролю теоретичної підготовки;

$K_i^{\text{л}}$ – оцінка за i -ту тему лекції;

$N_{\text{л}}$ – кількість лекцій протягом семестру;

20 – максимальна сумарна кількість балів за теоретичну підготовку протягом семестру.

1.2. Практичні заняття оцінюються якістю виконання та оформлення практичної роботи, звіту про виконання практичних робіт під час практичних занять.

2. Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як сума балів за:

- складання стандартизованих тестів, усне опитування, відвідування занять та активність комунікації на них;

- виконання завдань, передбачених практичними заняттями.

Розподіл балів, які отримують здобувачі за результатами поточного контролю, наведений у розділі «Підсумкове оцінювання у формі екзамену».

Підсумкове оцінювання у формі екзамену

1. Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних (дистанційних) занять.

До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни та набрали не менше 20 балів за поточну успішність.

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 20 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

2. Підсумковий контроль теоретичного курсу (екзамен) здійснюється у вигляді тестування. Тестове завдання містить 60 питань по всьому курсу дисципліни. Кожне питання оцінюється в 1 бал. При оцінюванні знань здобувачів шляхом тестування кількість балів визначається відсотком правильних відповідей. При очній формі проведення занять можливе комбіноване (письмове та усне) складання екзамену, що полягає у наданні відповідей на два професійно-орієнтованих питання та вирішенні задачі з наступним коментуванням виконаної роботи.

3. Оцінка за складання екзамену визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 4.
4. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену.

Таблиця 4 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами складання екзамену з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
90-100	відмінно	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	добре	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79		C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	задовільно	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	незадовільно	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	неприйнятно	F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

5. За активну роботу протягом семестру, виконання індивідуальної наукової роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали. Кількість додаткових балів, що нараховується за різні види участі у наукових заходах та активності здобувачів, залежить від їх об'єму та значимості:
- призові місця з олімпіади за профілем дисципліни – 20 балів;
  - призові місця на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт за тематикою, що відповідає профілю дисципліни – 20 балів;
  - участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських наукових робіт за тематикою, що відповідає профілю дисципліни – 15 балів;

- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях за тематикою, що відповідає профілю дисципліни – 15 балів;
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ за тематикою, що відповідає профілю дисципліни – 5 балів;
- активна участь у дискусіях з проблемних питань під час проведення лекцій або семінарів – до 5 балів за кожний виступ.

В разі наявності декількох наукових результатів, бали по них підсумовуються. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки з дисципліни.

Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

В разі якщо здобувач протягом семестру загалом набрав понад 100 балів, загальна кількість приймається на рівні 100 балів.

Визнання результатів неформальної та інформальної освіти

Визнання результатів неформального та (або) інформального навчання здобувача передбачає виконання таких процедур, як: подання здобувачем заяви щодо визнання (не пізніше як протягом перших 10 робочих днів від початку семестру вивчення дисципліни); ідентифікацію задекларованих здобувачем у письмовій формі результатів неформального та (або) інформального навчання; оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача; прийняття рішення про визнання та зарахування здобувачу всіх чи частини результатів навчання за дисципліною або відмову у визнанні. Порядок реалізації цих процедур регламентується [СТВНЗ 83.1-02:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти»](#).

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85.1-02.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

- 1 Берестов І. В., Пестременко-Скрипка О. С., Колісник А. В. та ін. Митне оформлення вантажних перевезень: Навч. посібн. Харків: УкрДУЗТ, 2023. 121 с.
- 2 Потапан Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Митні операції» [Електронний ресурс], Харків, ХНАДУ, 2014. 79 с.
- 3 Мережко Н.В., Пашко П.В., Рождественський О.В. Митна справа : підручник. Київ : КНТЕУ, 2016. 572 с.
- 4 Величко К. Ю. та ін. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : Навчальний посібник. Харків : Форт, 2017. 222 с.
5. Крупка М.І., Грін О.В., Замасло Т. та ін.. Митна справа : підручник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2017. 572 с.
- 6 Федотов О.П. Організація митного контролю: навчально-методичний посібник (для студентів денної та заочної форми навчання). Одеса, 2020. 144 с.
- 7 Курган Н. В. Облік і техніка проведення зовнішньоекономічних операцій підприємства [Електронний ресурс]: навч. посібн. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 189 с.
- 8 Денисенко В. В. Словник митних термінів. [Електронний ресурс]. Запоріжжя : ЗНТУ, 2017. 127 с.

Додаткові джерела:

1. Дистанційний курс: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=1432>.
2. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
3. Митний тариф України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/584%D0%B0-18#Text>.
4. Сайт Державної митної служби України: офіційний веб-портал. URL: <http://www.customs.gov.ua/>.
5. Сайт Державної податкової служби України: офіційний веб-портал. URL: <https://tax.gov.ua/>.
6. Зовнішньоекономічна діяльність : офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zed.htm.

Розробник (розробники)

силабуса навчальної дисципліни

підпис

Олександра ОРДА

ПІБ

підпис

Наталя ПОТАМАН

ПІБ

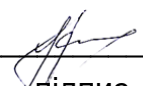
Гарант освітньо-професійної програми

підпис

Ольга ХОЛОДОВА

ПІБ

Завідувач кафедри

підпис

Євген НАГОРНИЙ

ПІБ